

From: 10.2.e
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: RE: mest en pesticiden
Date: dinsdag 9 april 2019 09:34:24

Beste 10.2.e,

Ik heb gisteren een eerste gesprek gehad met 10.2.e en 10.2.e. 10.2.e en 10.2.e gaan het rapport goed doorspitten. Ons eerste beeld is dat bij het zoeken naar de oorzaak van de teruggang van weidevogels de route van GBM, biociden en diergeneesmiddelen via voer en mest zeker de aandacht verdient. Deze route wordt nu iig voor pesticiden niet meegenomen in de risicobeoordeling in Europa. Naast een eerste duiding zullen we ook aangeven wat ons inziens nadere analyse nodig heeft en hoe dat zou kunnen.

10.2.e zal namens WUR bij de uitreiking van het rapport aanwezig zijn. Van 10.2.e is het nog niet zeker of hij aanwezig kan zijn ivm andere verplichtingen.

We hadden de link idd ook al gezien naar het rapport, ook de helpdeskvraag is binnengekomen.

Tijdpad: Wanneer verwacht je dat de kamervragen moeten worden beantwoord?

Met vriendelijke groet, 10.2.e

From: 10.2.e)
Sent: dinsdag 9 april 2019 9:14
To: 10.2.e
Subject: mest en pesticiden

Hoi 10.2.e

Zoals je vast al weet is het rapport over mest en pesticiden intussen openbaar, stond op boerderij.nl.

Wil je mij nog even ter bevestiging laten weten wie er werkt/werken (welke disciplines ook) aan de duiding van het rapport en wanneer ik het resultaat kan verwachten?

Dank alvast!

Groet, 10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: 10.2.e
To:
Cc:
Subject: overdracht PL opdracht risico's diergeneesmiddelen in mest
Date: maandag 9 december 2019 15:39:43
Attachments: [image003.png](#)
[RE RE KD-2019-077 Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest.msg](#)

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Ik wil jullie informeren over het volgende:

10.2.e, de beoogd projectleider van de opdracht voor nader onderzoek over het risico van GBM in mest heeft een nieuwe baan gevonden bij het RIVM en is daarom vanaf 16 December 2019 met verlof. Onze collega 10.2.e zal zijn taken overnemen. 10.2.e heeft een breed overzicht van het werkveld en hij is een goede vervanger van 10.2.e. Ikzelf was betrokken bij de duiding van het rapport van 10.2.e en 10.2.e ik zal zorgdragen voor een soepele overdracht.

With kind regards,

10.2.e

Wageningen Environmental Research (Alterra)

Team Environmental Risk Assessment

LUMEN, room B.003

P.O. Box 47, 6700 AA Wageningen

tel. +31 10.2.e

email: 10.2.e@wur.nl

www.era.wur.nl

www.pesticidemodels.eu/

From: 10.2.e
To:
Cc:
Subject: RE: RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest
Date: dinsdag 19 november 2019 12:47:03
Attachments: [image001.jpg](#)

Dank voor de uitleg.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: dinsdag 19 november 2019 12:21

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e

Onderwerp: RE: RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Beste 10.2.e,

Hierbij een aangepaste versie, ook zonder stap 3 in de projectdoelstelling te noemen.

Het lage budget heb ik in mijn mail van 4 november uitgelegd: Voor 2019 en 2020 zijn aparte begrotingen in BAS gemaakt, samen k€60 excl. BTW. Ik de Word file wordt alleen de begroting voor 2019 getoond. Dit is wederom een BAS aangelegenheid.

En uit mijn mail van 24 oktober: De uitvoering vindt grotendeels plaats in 2020 omdat onze medewerkers voor 2019 vol gepland zijn.

Ik hoop dat dit met deze uitleg duidelijk is.

Vriendelijke groeten,

10.2.e

From: 10.2.e [@minlnv.nl](mailto:10.2.e@minlnv.nl)>

Sent: dinsdag 19 november 2019 11:43

To: 10.2.e [@wur.nl](mailto:10.2.e@wur.nl)>

Cc: 10.2.e [@minlnv.nl](mailto:10.2.e@minlnv.nl)>; 10.2.e [@wur.nl](mailto:10.2.e@wur.nl)>

Subject: RE: RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Beste 10.2.e,

Dank voor de aanpassingen. Inhoudelijk prima zo. Ik had met 10.2.e afgesproken (optionele) stap 3 weg te laten voor de duidelijkheid, zodat deze ook niet tot vragen leidt mocht deze op internet staan en niet uitgevoerd worden. Ik zie dat stap 3 bij 1 onderdeel nog niet is weggehaald. Verder zie ik dat totale budget lager is dan stap 1 tm 3? Als je dit nog even aanpast ben ik akkoord.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 18 november 2019 11:54

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e

Onderwerp: RE: RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Beste 10.2.e

Ik heb je nieuwe aanwijzingen allen verwerkt:

- Intro en Samenvatting zijn uitgebreid.
- Probleemstelling, Projectdoelstelling en Uitvoering zijn aangepast volgens jouw tekstuele suggesties.
- Stap 3 is verwijderd uit Uitvoering en uit Toelichting op het budget (maar niet uit Projectdoelstelling).
- Aan het onderdeel Projectresultaat en producten heb ik de planning van de oplevering toegevoegd die ik eerder al had gemaild.

Als deze nieuwste versie akkoord is kunnen wij het voorstel via BAS formeel indienen.

Vriendelijke groeten,

10.2.e

Onderzoeker milieu & ecologie

Team Dierecologie

Wageningen Environmental Research

Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e (ook mobiel)

cid:image003.jpg@01D4567A.90FAEE70

www.wur.nl/environmental-research

www.wur.nl/nl/Personen/10.2.e.htm

From: 10.2.e

Sent: woensdag 13 november 2019 10:44

To: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

Subject: RE: RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Beste 10.2.e

Misschien is het handig om even te bellen voor ik een nieuwe versie opstuur. Op welk telefoonnummer kan ik jou bereiken?

Groeten,

10.2.e

From: 10.2.e)

Sent: dinsdag 12 november 2019 14:28

To: 10.2.e)

Cc: 10.2.e

Subject: RE: RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Beste 10.2.e

Dank voor de aangepaste versie. Nog enkele opmerkingen, zie in bijlage.

Ik hoop dat het resultaat eerder kan worden opgeleverd dan december 2020, zodat we de kamer niet pas ruim een jaar na het rapport informeren over het nadere onderzoek?

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@wur.nl>

Verzonden: dinsdag 5 november 2019 12:28

Aan: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>; 10.2.e

10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

CC: 10.2.e <10.2.e@wur.nl>

Onderwerp: FW: RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Hebben jullie mijn e-mail van gistermiddag met het aangepaste kennisdeskvoorstel in goede orde ontvangen? Ik kreeg namelijk onderstaand bericht.

Groeten,

10.2.e

From: WUR Messaging

Sent: maandag 4 november 2019 20:15

To

Subject: Delivery delayed:RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Delivery is delayed to these recipients or groups:

10.2.e @minlnv.nl

10.2.e @minlnv.nl

Subject: RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

This message hasn't been delivered yet. Delivery will continue to be attempted.

The server will keep trying to deliver this message for the next 1 days, 19 hours and 56 minutes. You'll be notified if the message can't be delivered by that time.

Diagnostic information for administrators:

Generating server: scomp5307.wurnet.nl

Receiving server: wur-nl.mail.protection.outlook.com (104.47.9.36)

10.2.e @minlnv.nl

Remote Server at wur-nl.mail.protection.outlook.com (104.47.9.36) returned '400 4.4.7 Message delayed'

2019-11-04 19:04:21 - Remote Server at wur-nl.mail.protection.outlook.com (104.47.9.36) returned '441 4.4.1 Error encountered while communicating with primary target IP address: "Failed to connect. Winsock error code: 10051, Win32 error code: 10051." Attempted failover to alternate host, but that did not succeed. Either there are no alternate hosts, or delivery failed to all alternate hosts. The last endpoint attempted was 104.47.9.36:25'

10.2.e @minlnv.nl

Remote Server at wur-nl.mail.protection.outlook.com (104.47.9.36) returned '400 4.4.7 Message delayed'

2019-11-04 19:04:21 - Remote Server at wur-nl.mail.protection.outlook.com (104.47.9.36) returned '441 4.4.1 Error encountered while communicating with primary target IP address: "Failed to connect. Winsock error code: 10051, Win32 error code: 10051." Attempted failover to alternate host, but that did not succeed. Either there are no alternate hosts, or delivery failed to all alternate hosts. The last endpoint attempted was 104.47.9.36:25'

Original message headers:

Received: from scomp5304.wurnet.nl (10.90.7.224) by scomp5307.wurnet.nl (10.90.7.217) with Microsoft SMTP Server (TLS) id 15.0.1473.3; Mon, 4 Nov 2019 16:11:15 +0100

Received: from scomp5293.wurnet.nl (10.92.78.2) by scomp5304.wurnet.nl (10.90.7.224) with Microsoft SMTP Server (TLS) id 15.0.1473.3; Mon, 4 Nov 2019 16:11:14 +0100

Received: from scomp5293.wurnet.nl ([10.92.68.2]) by scomp5293.wurnet.nl ([10.92.68.2]) with mapi id 15.00.1473.005; Mon, 4 Nov 2019 16:11:14 +0100
From: 10.2.e @wur.nl>
To: 10.2.e @minlv.nl>
CC: 10.2.e @minlv.nl>, 10.2.e 10.2.e @wur.nl>
Subject: RE: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest
Thread-Topic: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest
Thread-Index: AQHVjXAJhQhjMgcBr0alj67Z+oDvCKdxRFQAgABXWxCACYZDYA==
Date: Mon, 4 Nov 2019 15:11:14 +0000
Message-ID: <ede09e577f3f41e1a06170617722cf69@scomp5293.wurnet.nl>
References: <4F6EC931-EE17-4F93-B332-EC7E9D116D62@minlv.nl>
<6b21e742bcca406e978128add335b67e@minlv.nl>
<af890378-24b8-4ab9-b899-ab17b5156ef3@DB5EUR03FT010.eop-EUR03.prod.protection.outlook.com>
In-Reply-To: <af890378-24b8-4ab9-b899-ab17b5156ef3@DB5EUR03FT010.eop-EUR03.prod.protection.outlook.com>
Accept-Language: en-US, nl-NL
Content-Language: en-US
X-MS-Has-Attach: yes
X-MS-TNEF-Correlator:
x-ms-exchange-transport-fromentityheader: Hosted
x-originating-ip: [10.75.8.171]
Content-Type: multipart/mixed;
boundary="_002_ede09e577f3f41e1a06170617722cf69scomp5293wurnetnl_"
MIME-Version: 1.0
Return-Path: 10.2.e @wur.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From:
To:
Cc:
Subject:
Date:
Attachments:

10.2.e

AKKOORD: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest
vrijdag 13 december 2019 18:52:18
[image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[KD-2019-077+Risico+gewasbeschermingsmiddelen+in+mest.docx](#)

Geachte mevrouw 10.2.e,

Hiermee laten wij u weten uw aanvraag omtrent "Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest" (KD-2019-077) goed te keuren voor een budget van € 72.600 incl. BTW; € 60.000 excl. BTW (zie bijlage) met een looptijd van twee jaar. Het budget in 2019 bedraagt 10.1.c is bestemd voor de themacoördinator. Het budget in 2020 bedraagt 10.1.c is bestemd voor de themacoördinator. De uitvoering geschiedt onder leiding van de heer 10.2.e. Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Dit is de gunning voor het 2019-deel:

?

?
?

Het 2020-deel zal begin 2020 worden gegund.

N.B. 10.2.e bij oplevering graag een digitale versie van het eindproduct sturen naar de domeintrekker 10.2.e, de themacoördinatoren 10.2.e en de Kennisdesk LNV. Bij afronding van dit project dient een jaarrapportage in BAPS te worden gemaakt (= werkplan uitgebreid met resultaten=bevindingen/conclusies/doorwerking en producten=rapporten/notities/bestanden/e.d.).

Vriendelijke groet,

10.2.e | Kennisdesk LNV | Wageningen Research
T 10.2.e | E-mail 10.2.e @wur.nl
Website [kennisdesk LNV](#)

Van: 10.2.e @wur.nl

Verzonden: donderdag 26 september 2019 16:28

Aan: Kennisdesk LNV

Onderwerp: KD-2019-077_Mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Geachte heer/mevrouw 10.2.e,

Hartelijk dank voor het indienen van uw vraag.

Wij zullen uw vraag zo snel mogelijk in behandeling nemen.

10.2.e @wur.nl

Ingevulde gegevens:

10.2.e

Directie: PAV

E-mail: 10.2.e @minlnv.nl
Telefoon: 10.2.e

Titel kennisvraag: mogelijke risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Inhoud kennisvraag:

Vormen de gemeten concentraties gewasbeschermingsmiddelen in mest in het rapport van 10.2.e en 10.2.e een risico voor mest- en bodemleven?
welke routes (van gevonden stoffen) spelen een rol naar mest en bodem?

Hoofdthema van de kennisvraag: duurzaamproductie

Ander hoofdthema:

Referentiedocument: kamerbrief-over-rapport-afname-weidevogels-in-relatie-tot-bestrijdingsmiddelen-in-mest.pdf
paginanr. + passage: p.1 ...'geven zowel WUR als Ctgb aan dat het nader onderzoek wenselijk is'

Nut en/of noodzaak van de aanvraag:

zowel Ctgb als WUR geven aan dat het rapport methodisch slecht is, echter wel aanknopingspunten biedt voor nader onderzoek.
Dit is gemeld aan de Kamer.

Waarom de aanvraag onvoorzien en urgent is:

het rapport van 10.2.e en 10.2.e was niet in opdracht van LNV, maar LNV kreeg hier Kamervragen over dus wil de kamer met uitkomsten nader onderzoek informeren, vanwege door Ctgb en WUR genoemde relevantie.

Welk product wenst u: Kennisoverdracht aan DG AN

Ander kennisproduct:

Heeft u een voorkeur voor een onderzoeker en/of instituut van Wageningen Research: Ja

Welk persoon of instituut: 10.2.e en 10.2.e

Zijn er derden die bij deze kennisvraag betrokken moeten worden: Ja

Wie, waarom en hoeveel tijd schat u daarvoor in:

de gegevens van het onderzoek van 10.2.e en 10.2.e zijn nodig. Zij hebben dit toegezegd. Ik verwacht hier geen extra tijd voor van derden.

Kunt u een inschatting maken van de omvang van uw kennisvraag: Ja, circa .... dagen voor in totaal ... personen

Aantal dagen: ntb

Aantal personen: 2

Voorgestelde startdatum:

Uiterste datum van oplevering:

Naam van het SKI-aanspreekpunt dat bij deze aanvraag betrokken is.: 10.2.e Email aanspreekpunt:

10.2.e @minlnv.nl

Naam MT-lid dat schriftelijk akkoord heeft gegeven: 10.2.e

Email: 10.2.e @minlnv.nl

Projectplan 2019 en 2020

KD-2019-077 Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest (BO-43-011.01-022)

Algemene informatie

Projectleider: 10.2.e
E-mail: 10.2.e@wur.nl
Instituut: Wageningen Environmental Research

Financiële looptijd: 01-jan-2019 / 31-dec-2019
Beoogde einddatum: 31-dec-2020
Zichtbaar op KennisOnline?: Ja

Thema contactpersonen LNV SKI

10.2.e

Intro en Samenvatting voor KennisOnline

Intro

10.2.e en 10.2.e (2019) hebben een rapport geschreven over de mogelijke relatie tussen pesticiden in mest en de afname van weidevogels. WUR en Ctgb hebben geconcludeerd dat het rapport methodologisch niet goed is onderbouwd om de relatie tussen pesticiden in mest en de afname van weidevogels aan te tonen. In dit project wordt een aantal aspecten uit het rapport nader uitgediept.

Samenvatting

Aan de Tweede Kamer is gemeld dat zowel WUR als Ctgb aangeven dat het onderzoek van 10.2.e (2019) wel een signaal afgeeft dat mogelijk nader onderzoek wenselijk is. De blootstelling aan bestrijdingsmiddelen via (kracht)voer en mest, en de negatieve effecten op voedsel van weidevogels (o.a. insecten en wormen) zou inderdaad een blinde vlek in onze noties voor ontwikkeling weidevogels kunnen zijn. Het onderzoek heeft een belangrijke signalerende betekenis: bestrijdingsmiddelen verspreiden zich vanuit bedrijven, o.a. via aankoop krachtvoer en gebruik van vliegenverdelgers in de stal, niet alleen binnen gangbare maar ook binnen biologische bedrijven. Daarnaast komen diverse antiparasitaire diergeneesmiddelen in de mest terecht. Het rapport is echter van onvoldoende kwaliteit om aan te tonen dat gemeten concentraties stoffen een risico vormen voor mest- en bodemleven en om de geschetste causale relaties te onderbouwen. In dit project worden de gerapporteerde concentraties in het rapport aan risicogrenzen voor bodem- en mest-organismen getoetst ten einde de claim van risico's beter in kaart te brengen, wordt de mengseltoxiciteit van de door 10.2.e (2019) aangetroffen concentraties stoffen bepaald, en wordt een nadere analyse van de mogelijke bronnen en aanvoerroutes van de aangetroffen stoffen uitgevoerd.

Vraagstelling

Achtergrond / Context

10.2.e (2019) hebben een rapport geschreven over de mogelijke relatie tussen pesticiden in mest en de afname van weidevogels. WUR en Ctgb hebben geconcludeerd dat het rapport methodologisch niet goed is onderbouwd om de relatie tussen pesticiden in mest en de afname van weidevogels aan te tonen. Aan de Tweede Kamer is gemeld dat zowel WUR als Ctgb aangeven dat het onderzoek wel een signaal afgeeft dat mogelijk nader onderzoek wenselijk is.

Naar aanleiding van het gesprek hierover van donderdag 5 september jl. met 10.2.e (LNV), 10.2.e (Ctgb), 10.2.e (Ctgb) en 10.2.e (WUR) is er aan WUR gevraagd om een nadere analyse uit te voeren.

Projectplan 2019 en 2020

Probleemstelling

De auteurs van het rapport hebben een belangwekkend vraagstuk op tafel gelegd dat tot nu toe weinig aandacht heeft gekregen. De blootstelling aan bestrijdingsmiddelen via (kracht)voer en mest, en de negatieve effecten op voedsel van weidevogels (o.a. insecten en wormen) zou inderdaad een blinde vlek in onze noties voor ontwikkeling weidevogels kunnen zijn. Het onderzoek heeft een belangrijke signalerende betekenis: bestrijdingsmiddelen verspreiden zich vanuit bedrijven, o.a. via aankoop krachtvoer en gebruik van vliegenverdelgers in de stal, niet alleen binnen gangbare maar ook binnen biologische bedrijven. Daarnaast komen diverse antiparasitaire diergeneesmiddelen in de mest terecht. Het rapport is echter van onvoldoende kwaliteit om aan te tonen dat gemeten concentraties stoffen een risico vormen voor mest- en bodemleven en om de geschetste causale relaties te onderbouwen.

Doelgroep

- Ministerie van LNV
- College voor de Toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb)

Projectdoelstelling

Het rapport van 10.2.e (2019) bevat een aantal gegevens waarvan een nadere analyse mogelijk tot extra inzichten leidt. De projectdoelstelling behelst een nadere analyse van gemeten concentraties stoffen in mest om aan te tonen of deze een risico vormen voor mest- en bodemleven en zo ja een mogelijke oorzaak zijn van de afname van weidevogels.

- Stap 1. Vormen de gemeten concentraties een risico voor mest- en bodemleven?
- Stap 2. Welke routes spelen er een rol naar mest en bodem?

Uitvoering

Werkwijze (Aanpak en tijdpad)

Vorgesteld wordt een stapsgewijze aanpak.

Stap 1. Vormen de gemeten concentraties een risico voor mest- en bodemleven?

Deze vraag zal allereerst worden beantwoord op basis van een nadere analyse van de gegevens in het rapport, i.e. toetsing van de aangetroffen concentraties aan de hand van beschikbare ecotoxicologische waarden voor bodem- en mestorganismen. Daarbij zal eerst duidelijk moeten worden of de betrouwbaarheid van de laboratoriumanalyses voldoende is omdat er tijdens het onderzoek met niet gecertificeerde analysemethoden voor de bestrijdingsmiddelen is gewerkt. Indien de chemische analyses van onvoldoende kwaliteit zijn valt de basis onder een groot deel van het onderzoek weg. Er zal daarvoor contact worden gezocht met de schrijvers van het rapport en het verantwoordelijke laboratorium. Stap 1 bestaat verder uit het zoeken van toxiciteitsgegevens voor relevante testorganismen (bodem en mest) in databases en de literatuur. Naast toetsing van de door 10.2.e (2019) gerapporteerde concentraties aan beschikbare ecotox-waarden zal er een toetsing worden gedaan van de toxiciteit van het mengsel van stoffen m.b.v. de zogenaamde Toxic Unit approach. Dit houdt in dat de concentraties van de gemeten middelen worden gecorrigeerd voor toxiciteit. Hierna mag men ze optellen om de combinatiewerking te bepalen.

Opmerking: deze stap is sterk afhankelijk van de beschikbare gegevens en literatuur; het is nog niet aan te geven hoe goed dekkend de gevonden gegevens zullen zijn voor alle stoffen genoemd in het rapport.

Stap 2. Welke routes spelen er een rol naar mest en bodem?

2a. Inventarisatie routes

Hoewel uit Stap 1 kan blijken dat gevonden concentraties geen risico vormen voor mestinsecten en bodemleven wil LNV toch graag de routes van de gevonden stoffen in beeld brengen en de aannemelijkheid van de routes duiden. De gemeten stoffen in de mest kunnen namelijk afkomstig zijn van gewasbeschermingsmiddelen, biociden en diergeneesmiddelen. Mogelijke bronnen zijn residuen in krachtvoer en residuen in het stro (bijv. bij potstalmest). Een nadere analyse van de mogelijke bronnen en routes van de aangetroffen stoffen zal inzicht geven in de aannemelijkheid van de bijdrage in de gevonden concentraties ervan. De mate waarin dat zal kunnen hangt af van de beschikbare (openbare) gegevens. Bijvoorbeeld van diergeneesmiddelen is bekend dat gegevens uit toelatingsdossiers lastig te krijgen zijn.

2b. Aanvullende vragen (optioneel, afhankelijk van 1 en 2a)

Projectplan 2019 en 2020

Mogelijk leiden Stap 1 en 2a tot nadere vragen aan WUR die met een beperkte inspanning kunnen worden beantwoord. Voor LNV is het van belang of en in welk wettelijk kader er mogelijk een interventie moet worden gedaan. Voor het Ctgb is het van belang of er een aanpassing moet worden gedaan in het toetsingskader van de toelating van gewasbeschermingsmiddelen/biociden.

Met het oog op een duidelijke boodschap richting de Tweede Kamer kan een nadere studie naar mogelijke aanpassingen in overleg met LNV worden uitgevoerd.

Ctgb zal zo mogelijk een bijdrage leveren bij de uitvoering van deze stappen, bijvoorbeeld door het actief leveren van de bij Ctgb beschikbare (toegankelijke) registratie informatie.

Deelnemende instelling(en) en partner(s) buiten Wageningen Research

- Wageningen Environmental Research (inhoudelijke analyse)
- RIKILT (check op analytische methoden)
- Ctgb (bijdrage door aanleveren gegevens)

Projectresultaat (beschrijvend) en producten (korte opsomming)

- Stap 1: nadere onderbouwing of het wel of niet aannemelijk is dat de gemeten concentraties risicogrenzen overschrijden en er minder voedsel/insecten zou zijn voor weidevogels.
- Stap 2a: mogelijke routes en bronnen in beeld gebracht en geduid.
- Stap 2b (optioneel): nadere analyses naar aanleiding van stap 1 en 2a.

De oplevering is gepland op 30 april 2020. Dit is inclusief de optionele Stap 2b. Stap 1 en 2a kunnen waarschijnlijk rond 31 maart 2020 worden opgeleverd.

Notitie voor Ministerie van LNV die kan worden gepubliceerd bij brief aan Tweede Kamer, analoog aan de eerder geschreven evaluatie van het rapport van 10.2.e door WENR.

Kennisverspreiding (Communicatie en doorwerking naar doelgroep(en))

Resultaten te gebruiken voor informeren Tweede Kamer.

Projectorganisatie

Teamleden Wageningen University & Research

Naam	Instituut	Rol	E-mail
10.2.e	Wageningen Environmental Research	Projectleider, uitvoering	10.2.e@wur.nl
	Wageningen Environmental Research	Uitvoering	10.2.e@wur.nl
	Wageningen Environmental Research	Check analyses	10.2.e@wur.nl

Externe teamleden

Naam	Organisatie	Rol	E-mail	Mobiel tel.nr.	Tel.nr.
10.2.e	Min LNV PAV	LNV Contactpersoon	10.2.e@minlnv.nl	10.2.e	

Projectplan 2019 en 2020

10.2.e

Min LNV
SK&I

Contactpersoon
LNV directie
ANK

10.2.e

@minlnv.nl

10.2.e

Begroting

Totaal projectbegroting 2019 en 2020:

Excl. BTW: € 60.000

Incl. BTW: € 72.600

10.1.c

Begroting detail 2019(excl. BTW)

Titel	Instituut	Ontvanger
KD-2019-077 Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest	Wageningen Environmental Research	10.2.e

10.1.c

10.1.c

Begroting detail (excl. BTW)

Titel	Instituut	Ontvanger
KD-2019-077 Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest	Wageningen Environmental Research	10.2.e

10.1.c

From: 10.2.e
To:
Subject: RE: pesticiden en mest
Date: donderdag 9 januari 2020 10:49:31
Attachments: [image001.png](#)
[KD-2019-077+Risico+gewasbeschermingsmiddelen+in+mest-1.docx](#)

Hallo 10.2.e

Bedoel je met 'definitieve kennisvraag' het werkplan? Deze heb ik als bijlage toegevoegd. Mocht je iets anders bedoelen (ik ben nog niet helemaal thuis in de terminologie merk ik) dan horen we dat graag en zullen we je dat zsm toesturen.

Met vriendelijke groeten, mede namens 10.2.e

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment
 Wageningen Environmental Research
Team Environmental Risk Assessment
 Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

cid:image001.png@01D45FD2.A5DD6D70

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

From: 10.2.e
Sent: donderdag 9 januari 2020 10:15
To: 10.2.e
Subject: pesticiden en mest

Hoi 10.2.e

Het staat me bij dat ik vlak voor de kerst de definitieve kennisvraag heb gekregen, maar kan m niet terugvinden in mijn mail (geen idee welke afzender...).

Kan een van jullie m nog even mailen? Dan kan ik m even doormailen naar collega's ter info.

Dank alvast!

Groet, 10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: 10.2.e
To:
Cc:
Subject: RE: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels
Date: donderdag 9 januari 2020 11:13:07
Attachments: [KD-2019-077+Risico+gewasbeschermingsmiddelen+in+mest-1.docx](#)

Hoi 10.2.e

De bijlage bekeken, hierbij mijn input voor antwoord richting 10.2.e Het betreft vervolgonderzoek op zijn eigen onderzoek over pesticiden en mest. Vanuit gwb hebben we hier geen behoefte aan omdat, zoals gezegd, we onderzoek laten doen door WUR. Dit weet 10.2.e ook, want we hebben hem gesproken en hem hierover geïnformeerd. WUR zal contact met hem opnemen voor het onderzoek in de bijlage.

Dus een procesmatig antwoord hierover cf bovenstaande lijkt me afdoende. Eventueel put je uit de bijlage voor het deel dat op kennisonline wordt geplaatst (rest is voor jullie ter info, niet extern)

Ik zal jullie betrekken bij het onderzoek, is nog niet gestart.

groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 8 januari 2020 16:42
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: FW: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Hoi 10.2.e ,

We praten even langs elkaar heen. Op basis van de mail die ik van jou had opgezocht (zie hieronder: waarin je aangeeft dat 10.2.e hun onderzoek komen toelichten) zag ik staan dat er een nadere analyse was toegezegd (naar ik aannam toegezegd aan 10.2.e). Ik zie nu dat je later daar nog verder over hebt gemaild (zie ook onder) dat deze nadere analyse door 10.2.e en 10.2.e wordt uitgevoerd.

Dat is goed nieuws want dat betekent dat niemand 10.2.e heeft gevraagd om meer onderzoek. Wel hebben zij sindsdien enkele pogingen (bij 10.2.e) gedaan om onderzoeksvoorstellen door ons te laten goedkeuren. Zo ook nu weer. Daar moet een reactie op komen en gezien de aard van het onderzoek (effecten van gewasbeschermingsmiddelen) lijkt het me verstandig dat jullie die opstellen/meekijken. Wil je daarom toch even naar de bijlagen kijken?

Alvast bedankt!

Groet,
 10.2.e

Van: 10.2.e @minlnv.nl>
Verzonden: maandag 23 september 2019 17:07
Aan: 10.2.e @minlnv.nl>
CC: 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>;
 10.2.e @minlnv.nl>; 10.2.e @minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Hoi 10.2.e ,

hartelijk dank voor je duidelijke antwoord. WUR 10.2.e) maakt een nadere analyse van de resultaten van 10.2.e . Cf de bijlage die ik stuurde.
Op basis daarvan kijken we of verder onderzoek nodig is.
Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 23 september 2019 16:50

Aan: 10.2.e @minlv.nl>

cc: 10.2.e @minlv.nl>; 10.2.e @minlv.nl>

Onderwerp: RE: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Ho 10.2.e ,

Ik heb in april 2018 een projectvoorstel ontvangen van dhr. 10.2.e over de invloed van bestrijdingsmiddelen en diergeneesmiddelen op weidevogels. Ik wilde dit toentertijd niet subsidiëren, omdat beleidsmatig andere projecten prioriteit hadden (verbeterplannen agrarisch natuurbeheer collectieven, predatieonderzoek) en het resterend beschikbaar budget, vanwege uitfinanciering lopende projecten, beperkt was. Desondanks heb ik het projectvoorstel laten beoordelen door de WER. Deze maakten het projectvoorstel 'met de grond gelijk'. Dit heb ik schriftelijk en mondeling verwoord richting dhr. 10.2.e

Op 5 mei 2019 kreeg ik het verzoek van dhr. 10.2.e om de afwijzing te heroverwegen, omdat inmiddels nieuw onderzoek was gedaan dat een heroverweging zou rechtvaardigen. Ik heb aangegeven dat hij een formele subsidieaanvraag moest indienen en daarna heb ik niets meer vernomen.

Ik heb nimmer samen met 10.2.e met hem gesproken en ik heb hem nimmer aangeraden om met een voorstel voor vervolgonderzoek te komen.

Voor de helderheid: aan wie heb jij een nadere analyse toegezegd?

Ik verwijs naar 10.2.e voor overleg over toekomstig onderzoek naar de invloed van gewasbeschermingsmiddelen op weidevogels.

Groeten,

10.2.e.

Van: 10.2.e)

Verzonden: maandag 23 september 2019 14:32

Aan: 10.2.e @minlv.nl>

cc: 10.2.e @minlv.nl>; 10.2.e)

10.2.e @minlv.nl>; 10.2.e @minlv.nl>

Onderwerp: FW: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Hoi 10.2.e,

Zojuist met dhr 10.2.e en Mw 10.2.e gesproken over vervolgstappen nav. hun rapport over weidevogels. Ik begrijp van hen dat jij samen met 10.2.e ook met hen gesproken hebt en jullie aangeraden hebben met een voorstel voor vervolgonderzoek te komen? Kun je daar iets meer over zeggen? Wij hebben vooral behoefte aan nadere analyse van de resultaten (want methodisch slecht onderbouwd) en op basis daarvan besluiten we of we nader onderzoek willen (zie opties in de bijlage).

Wij hebben deze nadere analyse toegezegd.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 23 september 2019 11:50

Aan: 10.2.e @minlv.nl>; 10.2.e

10.2.e @minlv.nl>; 10.2.e @minlv.nl>
cc: 10.2.e @minlv.nl>; 10.2.e)
10.2.e @minlv.nl>

Onderwerp: FW: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Beste collega's,

Vanmiddag komen de onderzoekers 10.2.e en 10.2.e hun onderzoek naar het (mogelijk) causale verband tussen gwb middelen (en biociden en diergeneesmiddelen) in mest en de achteruitgang van weidevogels toelichten. Wij hebben de Kamer nader onderzoek beloofd en willen allereerst aanbieden een nadere analyse te laten doen van hun onderzoeksresultaten. Afhankelijk van de uitkomsten, volgt mogelijk nader onderzoek. Zie bijgaand de opties.

@ 10.2.e ik vraag me af of/welk onderzoek er bij Natuur is naar de achteruitgang van weidevogels, aangezien gwb middelen altijd als één van de mogelijk oorzaken wordt genoemd (ook vroeg maaien, verlies leefgebied etc). Dus hoe past bijgaand voorstel in het grotere geheel?

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e)

Verzonden: maandag 23 september 2019 11:39

Aan: 10.2.e @ctgb.nl>

cc: 10.2.e @wur.nl>; 10.2.e @wur.nl>; 10.2.e
10.2.e @ctgb.nl>

Onderwerp: FW: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Beste 10.2.e

Het lijkt me voor de hand liggen bij stap 1 dat wordt aangegeven welke risicogrenzen worden overschreden, maar blijkbaar is dat in het rapport niet het geval. Fijn als jullie dat wel aangeven. Daarmee lijkt het me een prima uitwerking van punt 1 maar hoeft wat mij betreft niet perse in de opdracht. Voor de rest van je opmerkingen, die wil ik op dit moment niet overnemen, maar afhankelijk van eerste resultaten kunnen we (mogelijk) vervolg nader preciseren. Dus wat mij betreft blijft de tekst nu zoals deze is.

Ik kom er na het gesprek met de onderzoekers op terug.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e @ctgb.nl>

Verzonden: donderdag 19 september 2019 09:39

Aan: 10.2.e @minlv.nl>

cc: 10.2.e @ctgb.nl>; 10.2.e @wur.nl>;
10.2.e @wur.nl' 10.2.e @wur.nl>

Onderwerp: RE: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Beste 10.2.e , cc allen,

Na overleg met 10.2.e , bij deze ook nog een aantal opmerkingen vanuit onze kant ter aanbeveling / verduidelijking.

Indien gewenst, zou ik dit ook in het stuk kunnen verwerken, dan hoor ik dat graag. Bedankt.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e @wur.nl]

Verzonden: dinsdag 17 september 2019 16:37

Aan: 10.2.e)'

CC: 10.2.e)

Onderwerp: RE: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Beste 10.2.e ,

Hierbij de tweede versie van het overzicht naar aanleiding van jouw aanvullingen en suggesties,

Met vriendelijke groet, 10.2.e

From: 10.2.e @minlnv.nl>

Sent: dinsdag 17 september 2019 11:31

To: 10.2.e @wur.nl>

Cc: 10.2.e @wur.nl>; 10.2.e @ctgb.nl>;

10.2.e @ctgb.nl' <10.2.e @ctgb.nl>

Subject: RE: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Beste 10.2.e ,

Dank voor het overzicht. Zie bijgaand een paar aanvullingen/opmerkingen. Lukt het deze vandaag te verwerken zodat ik dit intern kan delen met mijn MT lid met verzoek om akkoord, tbv gesprek as. maandag met de onderzoekers?

Dank alvast,

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e @wur.nl>

Verzonden: dinsdag 17 september 2019 09:20

Aan: 10.2.e @minlnv.nl>

cc: 10.2.e @wur.nl>; 10.2.e @ctgb.nl>;

10.2.e @ctgb.nl' 10.2.e @ctgb.nl>

Onderwerp: Vervolgonderzoek nav rapport weidevogels

Beste 10.2.e ,

Hierbij zoals gevraagd het overzicht van het vervolgonderzoek tav GBM en weidevogels.

Vanwege de tijdsdruk stuur ik het overzicht direct naar jou. Het CTGB heeft nog geen feedback gegeven op het overzicht.

Met vriendelijke groet, 10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you

are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: 10.2.e
To:
Cc:
Subject: RE: update BO project risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest
Date: dinsdag 3 maart 2020 08:58:10

Beste 10.2.e,

Helemaal prima om het zo te doen. Dan komt dit project vandaag niet terug in de presentaties. Het was sowieso niet de bedoeling om met resultaten te komen zonder deze eerst met jullie besproken te hebben, maar we waren zelf niet helemaal zeker of dit project er nu wel of niet bij hoorde vandaag vandaar dat we dit toch even wilde checken.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: dinsdag 3 maart 2020 8:42
To: 10.2.e @wur.nl>
Cc: 10.2.e
Subject: Re: update BO project risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Ps in aanvulling op onderstaande qua timing en technische inhoud hieronder vind ik het niet handig. Prima als je wilt terugblikken op 2019, en de onderzoeksvragen benoemt. Echter onderstaand technische inhoud lijkt me ter bespreking met ctgb en LNV en later stadium met cie.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 3 mrt. 2020 om 07:44 heeft 10.2.e)
 <10.2.e @minlnv.nl> het volgende geschreven:

Beste 10.2.e,

Dank voor de update. Ik wil dit onderwerp vandaag niet bespreken met de begeleidingscommissie omdat het niet in het werkplan zit en een aparte kennisvraag vanuit mij (PAV/ LNV) betreft nav. rapport van 10.2.e .
 Ik spreek je er graag een andere keer over samen met het Ctgb.
 Groet, 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 2 mrt. 2020 om 18:22 heeft 10.2.e @wur.nl>
 het volgende geschreven:

Beste 10.2.e en 10.2.e

Even een korte update mbt het project BO-43-011.01-022: risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest. Omdat we pas dit jaar van start konden is er over 2019 weinig te melden. Ik heb wel 2 slides voorbereid om iets te kunnen vertellen over de aanpak die we gekozen hebben, mocht daar tijd voor zijn in het programma van de begeleidingscommissie bijeenkomst.

De situatie op het moment is dat we volgens de stappen in het projectplan aan het werk zijn en de analyse van de ecotoxicologische impact van de gevonden middelen bijna gereed hebben. Met name voor de diergeneesmiddelen is het erg lastig om ecotox informatie boven water te krijgen en het college voor beoordeling van geneesmiddelen (CBG) is zeer lastig bereikbaar. Dit beeld wordt overigens bevestigd door collega's van het RIVM die vanuit andere invalshoeken met diergeneesmiddelen en biociden bezig zijn.

Omdat het hier over de risico's in grond en mest gaat, is dit ons inziens een chronisch risico en omdat het om meerdere middelen gaat volgen we hierin een zogenaamde 'toxic unit' (TU) benadering. In deze TU benadering wordt de activiteit van de afzonderlijke middelen opgeteld en deze somwaarde wordt vergeleken met de chronische norm waarna er al dan niet een risico uit zal blijken. Hierna zullen we de mogelijke routes, waardoor deze middelen in de mest terecht kunnen komen, onder de loep nemen. Hiervoor is contact gelegd met het Ctgb en ze hebben net vandaag bevestigd dat ze zullen participeren in het project. Persoonlijk ben ik er erg content mee dat hun expertise nu ook officieel beschikbaar is.

Echter, om dit onderdeel goed uit te voeren ben ik nog op zoek naar een expert die beter ingevoerd is in de veevoederindustrie en boerenbedrijf dan ikzelf en via de 'animal science' groep heb ik wat contacten opgedaan. Graag overleg ik even met jullie hoe dit het beste in het project in te passen is en wellicht hebben we hier na de bijeenkomst van de begeleidingscommissie even tijd voor. Overigens heeft de branche vereniging van de toeleveranciers in de veevoeder industrie (SecureFeed) ook contact gezocht en inzage in hun metingen in toeslagmateriaal voor voer aangeboden mochten we dat nodig achten. Op dit moment weet ik niet of dit noodzakelijk is binnen dit project, maar dat is ook iets wat we kunnen bespreken.

Alles lijkt dus op schema te liggen en er zijn volgens mij alleen een paar detail zaken die ik op korte termijn af zou willen stemmen.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment
Wageningen Environmental Research
Team Environmental Risk Assessment
Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel 10.2.e

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: 10.2.e
To:
Cc:
Subject: RE: update BO project risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest
Date: woensdag 4 maart 2020 14:28:47
Attachments: [image001.png](#)

Dank je 10.2.e voor de verheldering, in het vervolg zullen we alleen de programma projecten rapporteren aan de BO BC, 10.2.e

---

From: 10.2.e
Sent: dinsdag 3 maart 2020 16:32
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e)
Subject: RE: update BO project risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Hallo 10.2.e

Dank voor de update. 10.2.e heeft al tijdig aangegeven dat deze vraag vandaag niet aan de orde moest komen, maar we kregen er nog een vraag over na de vergadering met jullie.

Daarom voor de helderheid: een helpdeskvraag is een aparte vraag en is geen onderdeel van het BO BTG programma, zoals gepresenteerd aan de begeleidingscie.

Ik weet dat het bij jullie wel wordt toebedeeld aan een BO programma, maar dat is voor de afstemming en aansturing LNV-WUR. Dit soort vragen horen dus wel in de rapportage aan ons, maar niet in de terugkoppeling naar de begeleidingscie.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 LNV, Directie Strategie, Kennis en Innovatie (SKI)
 E-mail: 10.2.e [@minlnv.nl](#)
 Tel 10.2.e

Van: 10.2.e [@wur.nl](#)>
Verzonden: maandag 2 maart 2020 18:23
Aan: 10.2.e [@minlnv.nl](#)>; 10.2.e
 <10.2.e [@minlnv.nl](#)>
CC: 10.2.e [@wur.nl](#)>
Onderwerp: update BO project risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest

Beste 10.2.e en 10.2.e

Even een korte update mbt het project BO-43-011.01-022: risico's van gewasbeschermingsmiddelen in mest. Omdat we pas dit jaar van start konden is er over 2019 weinig te melden. Ik heb wel 2 slides voorbereid om iets te kunnen vertellen over de aanpak die we gekozen hebben, mocht daar tijd voor zijn in het programma van de begeleidingscommissie bijeenkomst.

De situatie op het moment is dat we volgens de stappen in het projectplan aan het werk zijn en de analyse van de ecotoxicologische impact van de gevonden middelen bijna gereed hebben. Met name voor de diergeneesmiddelen is het erg lastig om ecotox informatie boven water te krijgen en het college voor beoordeling van geneesmiddelen (CBG) is zeer lastig bereikbaar. Dit beeld wordt overigens bevestigd door

collega's van het RIVM die vanuit andere invalshoeken met diergeneesmiddelen en biociden bezig zijn.

Omdat het hier over de risico's in grond en mest gaat, is dit ons inziens een chronisch risico en omdat het om meerdere middelen gaat volgen we hierin een zogenaamde 'toxic unit' (TU) benadering. In deze TU benadering wordt de activiteit van de afzonderlijke middelen opgeteld en deze somwaarde wordt vergeleken met de chronische norm waarna er al dan niet een risico uit zal blijken. Hierna zullen we de mogelijke routes, waardoor deze middelen in de mest terecht kunnen komen, onder de loep nemen. Hiervoor is contact gelegd met het Ctgb en ze hebben net vandaag bevestigd dat ze zullen participeren in het project. Persoonlijk ben ik er erg content mee dat hun expertise nu ook officieel beschikbaar is.

Echter, om dit onderdeel goed uit te voeren ben ik nog op zoek naar een expert die beter ingevoerd is in de veevoederindustrie en boerenbedrijf dan ikzelf en via de 'animal science' groep heb ik wat contacten opgedaan. Graag overleg ik even met jullie hoe dit het beste in het project in te passen is en wellicht hebben we hier na de bijeenkomst van de begeleidingscommissie even tijd voor. Overigens heeft de branche vereniging van de toeleveranciers in de veevoeder industrie (SecureFeed) ook contact gezocht en inzage in hun metingen in toeslagmateriaal voor voer aangeboden mochten we dat nodig achten. Op dit moment weet ik niet of dit noodzakelijk is binnen dit project, maar dat is ook iets wat we kunnen bespreken.

Alles lijkt dus op schema te liggen en er zijn volgens mij alleen een paar detail zaken die ik op korte termijn af zou willen stemmen.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment

Wageningen Environmental Research

Team Environmental Risk Assessment

Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

cid:image001.png@01D45FD2.A5DD6D70

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the

risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: 10.2.e
To:
Subject: RE: vraag over inzet externen
Date: vrijdag 3 april 2020 10:28:00
Attachments: [image001.png](#)

Hoi 10.2.e
 Dank voor de herhaling
 Zou je even de gegevens van je collega willen mailen? Naam en het bedrijf?
 Dan laat ik het je zsm weten.
 Dank alvast,
 Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 2 april 2020 23:32
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: vraag over inzet externen

Beste 10.2.e ,

10.2.e

Waar ik je over mailde was het korte gesprek dat wij gehad hadden over de inzet van een expert binnen de helpdeskvraag weidevogels mbt bestijdingsmiddelen in mest. De reden dat ik dit voorstel is dat hoewel Ctgb als wijzelf wel enige kennis van de mogelijke routes van blootstelling in mest hebben, wij geen experts zijn mbt het boerenbedrijf en veevoederindustrie. Om deze kennis aan het project toe te voegen ben ik gaan zoeken binnen de WUR en heb ik een collega bij de vakgroep diervoeding (animals science groep) gevonden die dit kan doen. Echter deze collega is niet voltijd aan de vakgroep verbonden en heeft daarnaast ook zijn eigen bedrijf: een onafhankelijk, (al zeg ik het zelf) goed aangeschreven, consultancy bureau voor de agroindustrie (indien gewenst kan ik je hier de nadere details van sturen).

Ik zou hem graag vragen om een bijdrage te leveren aan het project maar omdat dit mogelijk een politieke gevoeligheid betreft, wil ik eerst even overleggen in welke vorm dit mogelijk zou zijn.

Kan hij zo veel bijdragen dat een mede-auteurschap bespreekbaar is of kan hij alleen een bijdrage leveren die in het dankwoord vermeld wordt (en het rapport wordt allen door WENR en CTGB geschreven) of is een bijdrage helemaal niet mogelijk? Ik hoor graag wat jouw gedachten hierover zijn.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment
 Wageningen Environmental Research
Team Environmental Risk Assessment
 Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

cid:image001.png@01D45FD2.A5DD6D70

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

From: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

Sent: vrijdag 27 maart 2020 10:35

To: 10.2.e <10.2.e@wur.nl>

Subject: RE: vraag over inzet externen

Hoi 10.2.e

Deze vraag is even blijven liggen zoals je gemerkt hebt. 10.2.e

Ik moet even diep graven eerlijk gezegd. Het ging om betrekken van iemand die eigen bedrijf heeft toch? Volgens mij hebben we dit mondeling besproken toch?

Zou je het heel even kort op de mail willen zetten? Dan kom ik er zo snel mogelijk op terug.

Dank alvast.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@wur.nl>

Verzonden: woensdag 25 maart 2020 11:37

Aan: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: vraag over inzet externen

Hallo 10.2.e ,

10.2.e

Als jij toevallig nog kans ziet om een terugkoppeling te geven op de discussie die we over de inzet van externen hadden, zou dat erg fijn zijn.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment
Wageningen Environmental Research
Team Environmental Risk Assessment
Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

cid:image001.png@01D45FD2.A5DD6D70

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

From: 10.2.e

Sent: dinsdag 17 maart 2020 23:17

To: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

Subject: vraag over inzet externen

Beste 10.2.e ,

10.2.e

Ik vroeg me af of jij nog mogelijkheid had gezien om een gedachte te vormen nav de vraag over externen die we recentelijk besproken hadden? Ik ben deze dagen gewoon telefonisch bereikbaar en ik hoor het graag van je.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment

Wageningen Environmental Research

Team Environmental Risk Assessment

Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

cid:image001.png@01D45FD2.A5DD6D70

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: 10.2.e
To:
Subject: RE: Planning
Date: donderdag 16 april 2020 16:44:56

Hallo 10.2.e

Ik ging er vanuit dat je me belde over het bestrijdingsmiddelen in mest project :-). Ik heb net nog even met mijn collega's overlegd en hoewel we iets vertraagd zijn ivm alle quarantaine maatregelen en ziekteverzuim (gelukkig geen echt erge zaken) hopen we eind volgende week een eerste draft naar je op te sturen over het middelendeel en de mogelijke risico's hiervan. Dan kunnen we een afspraak maken om dit verder te bediscussieren.

Het onderdeel mbt de verschillende routes hoe stoffen in mest terecht kunnen komen is nog in ontwikkeling. Ctgb heeft een eerste aanzet opgestuurd wat we nu samen (incl de externe expert die we besproken hebben) mee verder kunnen. Ik verwacht dat dit net niet deze maand kan worden afgerond, maar we doen ons best.

Mocht ik er nu helemaal naast zitten en je me toch over iets anders wilde spreken, dan heb ik nog ietwat hulp van je nodig vrees ik :-)

Overigens als je nog andere vragen over deltamethrin hebt, kun je me natuurlijk ook altijd benaderen.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment
 Wageningen Environmental Research
 Team Environmental Risk Assessment
 Postbus 47, 6700 AA, Wageningen
 10.2.e
 Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen
 Tel. 10.2.e

www.wur.nl/environmental-research
www.sinderhoeve.org

-----Original Message-----

From: 10.2.e @minlnv.nl>
Sent: donderdag 16 april 2020 16:14
To: 10.2.e @wur.nl>
Subject: Planning

Hoi 10.2.e ben even op pad zo. Mijn vraag aan jou was naar je planning en of en wanneer er tussentijdse resultaten zijn.

Ivm ander onderzoek waar ook deltametrin in voorkomt.

Groet 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
 The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic

transmission of messages.

From: 10.2.e
To:
Subject: 12052020 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest
Date: dinsdag 12 mei 2020 14:36:20
Attachments: [image001.png](#)
[12052020 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest.docx](#)

Beste 10.2.e ,

Hierbij zoals besproken de concept versie van het eerste deel van het 'bestrijdingsmiddelen in mest' rapport. Hier gaan nog veranderingen in de tekst optreden (zie ook gearceerde stukken die revisie nodig hebben) maar de generale boodschap zit er wel in.

Mocht je aan de hand van deltamethrin nog vragen hebben, wees dan van harte welkom om contact op te nemen.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment
 Wageningen Environmental Research
 Team Environmental Risk Assessment
 Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

cid:image001.png@01D45FD2.A5DD6D70

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

From: 10.2.e
To:
Cc:
Subject: RE: 12052020 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest
Date: woensdag 5 augustus 2020 16:50:00
Attachments: [image001.png](#)

Hoi 10.2.e,

Wil je svp het rapport mailen naar 10.2.e in cc? Hij heeft al wel een mailadres, maar dat werkt pas morgen geloof ik. Hoop dat deze mail aankomt...

Hartelijk dank voor de fijne samenwerking en wie weet tot ziens!

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 27 juli 2020 17:09

Aan: 10.2.e)

Onderwerp: RE: 12052020 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest

Hallo 10.2.e

Goed te horen dat je weer veilig terug bent. Hopelijk lekker uitgerust en klaar voor jouw nieuwe uitdaging?

Er ligt idd een andere versie dan welke we half juni hadden :-) Wij zijn zelf klaar met het toxiciteitsdeel en op dit moment worden de laatste teksten mbt routes en toxiciteit door het Ctgb aangevuld en wacht ik nog op een stukje tekst over het veevoer als route. Ik verwacht je dit eind begin volgende week in één geheel op te kunnen sturen zodat LNV er ook rustig doorheen kan gaan. Mochten er nog vragen zijn of is het wenselijk dat we onderdelen verder verduidelijken dan kan ik dat nog verwerken. Officieel volgt er dan nog een interne review, maar dat vraag ik 10.2.e als ze terug is van vakantie.

Wat nog wel even een ietwat vervelend detail is, is dat de veevoeder sector (in de vorm van hun branche organisatie SecureFeed) in eerste instantie had aangeboden om ons gegevens aan te leveren van hun eigen residuenmonitoring in toeslagmaterialen. Echter toen ik hen daar ook daadwerkelijk om vroeg, gaven ze geen thuis meer en kreeg ik alleen te horen dat er geen probleem was voor de volksgezondheid dus dat er daarmee ook geen reden was om data te delen. Ik vrees dat in de loop van het stikstofdebat, wat deze organisatie natuurlijk ook aangaat, de bereidwilligheid om mee te werken aan dit specifieke project verdampt is (mijn woorden, natuurlijk). Erg jammer, maar we doen het dus zonder deze informatie en blijft aanvoer van stoffen via veevoer voor een deel een open vraag.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment

Wageningen Environmental Research

Team Environmental Risk Assessment

Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

cid:image001.png@01D45FD2.A5DD6D70

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

From: 10.2.e
To:
Subject: concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest
Date: vrijdag 7 augustus 2020 17:17:46
Attachments: [image001.png](#)
[20200807 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest.docx](#)

Beste 10.2.e

Hartelijk dank voor het introducerende gesprek van vanmiddag. Zoals besproken hierbij het stuk in wording mbt de risico's van stoffen in mest. Er staan nog de nodige markeringen in die de benodigde acties zichtbaar maken. De benodigde informatie is hiervoor vanochtend aangeleverd en dit rond ik na mijn vakantie af.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

P.S.: Ik ben 1 september weer op het werk.

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment
Wageningen Environmental Research
Team Environmental Risk Assessment
Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droeendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

From:**To:****Subject:****Attachments:**

10.2.e

Afspraak 10.2.e bespreken Weidevogelrapport en vervolg

[01090807 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest track changes.docx](#)

Beste 10.2.e

Zoals besproken stuur ik je bij deze stuur een uitnodiging om het conceptrapport door te nemen.

Graag nemen we het rapport inhoudelijk door en spreken we een en ander af over de voortgang en oplevering.

Ter voorbereiding verwijs ik alvast naar mijn opmerkingen en vragen op het concept dat je me voor je vakantie stuurde.

Ik heb je een uitnodiging via Webex verstuurd.

Graag tot vrijdag.

Met hartelijke groeten,

10.2.e

10.2.e

From:**To:****Subject:**

Accepted: Uitnodiging voor vergadering: Afspraak 10.2.e : bespreken rapport weidevogels en
vervolgafspraken

From: 10.2.e
To:
Subject: 20200917 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest.docx
Date: donderdag 17 september 2020 01:59:22
Attachments: [image001.png](#)
[20200917 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest.docx](#)

Beste 10.2.e

Hierbij het aangepaste rapport. Hierbij moet ik opmerken dat er nog een ding in zit wat ik door een collega geverifieerd moet krijgen. Dit betreft de overschrijding van de norm uitgedrukt in Toxic Units. Ik ben er op dit moment vanuit gegaan dat we hier pas bij TU>1 met een overschrijding te maken hadden. Klopt dit niet dan veranderen (logischerwijs) de conclusies. Helaas kreeg ik niemand te pakken deze week dus dat is nog even een belangrijk detail.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

10.2.e
 Senior scientist Environmental Risk Assessment
 Wageningen Environmental Research
 Team Environmental Risk Assessment
 Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

From:**To:****Cc:****Subject:**

Betreft: afstemming conceptrapportage WUR - Weidevogels

Date:

woensdag 23 september 2020 17:01:52

Attachments:[20200923 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest \(002\) \(003\).docx](#)

Goedemiddag 10.2.e

Zoals besproken stuur ik je ter afstemming het WUR-conceptrapport met daarin de resultaten van een verdiepende analyse op het rapport door 10.2.e (2019).

Kun jij het rapport volgende week woensdag met jouw collegae bespreken en mij en 10.2.e laten weten of jullie nog afsluitende op- of aanmerkingen hebben?

Planning is om het rapport na afronding op de website van de WUR te laten publiceren; idealiter in de week van 5 of 12 oktober.

Alvast mijn dank.

Met hartelijke groeten,

10.2.e

PS: kun je deze mail ook naar 10.2.e doorsturen en mij zijn e-mail geven?

10.2.e

From:**To:****Subject:****Date:****Attachments:**

20200923 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest

woensdag 23 september 2020 15:21:09

[image001.png](#)[20200923 concept Risico gewasbeschermingsmiddelen in mest.docx](#)

Beste 10.2.e,

Hierbij het concept rapport van de verdiepende analyse naar de mogelijke risico's van bestrijdingsmiddelen in mest. Zoals besproken sluit jij dit verder kort met de collega's van het Ctgb. Ik zal me nu verder richten op de afronding van de rapportage (opmaak, administratieve afspraken met de drukker, etc) en wacht op jullie terugkoppeling voordat het definitief gemaakt wordt.

Mbt tot het laatste discussiepunt aangaande epiconazole kan ik melden dat ik een zeer verhelderend gesprek heb gehad met de collega's van het Ctgb. De eerste gevoelige NOEC waarde van epiconazool bleek de hoogste concentratie te zijn geweest die toen onderzocht is. Hier werden geen effecten gevonden en dus werd dit de NOEC. De recente waarde is afkomstig van een herhaalde studie waarbij hogere concentraties zijn getest en waarbij de hoogste test concentratie wederom geen effect gaf en als NOEC is benoemd. Hierdoor kan de lage waarde, vervangen worden door de hoge waarde en is epoxiconazool geen aandachtspunt meer. Met deze uitleg in de conclusie, lijkt me dit punt afdoende behandeld. Ik kan dit niet integraal doorvoeren omdat deze laatste NOEC waarde alleen in de RAR staat en niet makkelijk traceerbaar is, wat bij een doorvoer ongetwijfeld tot ongewenste verwarring gaat leiden (waarom een andere waarde gebruiken dan in de EFSA conclusie?).

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment

Wageningen Environmental Research

Team Environmental Risk Assessment

Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

From: 10.2.e
To:
Subject: RE: Betreft: afronding weidevogelrapport plus eventuele afstemming
Date: maandag 5 oktober 2020 09:42:28

Hoi 10.2.e

Bedankt, laat het me vooral weten als je tegen knelpunten aanloopt of even de behoefte hebt aan iemand die meeleest en/of meedenkt.

Met groet,

10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 5 oktober 2020 09:12

Aan: 10.2.e

Onderwerp: RE: Betreft: afronding weidevogelrapport plus eventuele afstemming

Hallo 10.2.e

Wat mij betreft wel, maar ik wacht nog op input van onze vrienden van het CTGB. Ze hadden nog detail commentaar waar ze additionele gegevens voor aanleveren. Is allemaal in de details dus als ik dinsdag niets heb, dan ga ik verder zonder deze aanvulling.

Groet,

10.2.e

From: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

Sent: maandag 5 oktober 2020 7:42

To: 10.2.e <10.2.e@wur.nl>

Subject: Betreft: afronding weidevogelrapport plus eventuele afstemming

Beste 10.2.e

Met dit mailtje vraag ik je dringend om deze week het rapport over de weidevogels af te ronden zodat het volgende week wordt gepubliceerd.
 Kun je me even laten weten of dit lukt?

Mocht je nog de behoefte hebben aan input kunnen we een afstemmingsmoment inplannen. Bijvoorbeeld op donderdag of vrijdag.

Alvast erg bedankt.

10.2.e

Sr. Beleidsmedewerker gewasbescherming
 Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
 Telefoonnummer: 10.2.e
 e-mail: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

From:
To:
Subject: RE: Betreft: afronding weidevogelrapport plus eventuele afstemming
Date: vrijdag 9 oktober 2020 16:12:43

Goedemiddag 10.2.e

Zou je me een korte update kunnen geven over het verwerken van de terugkoppeling door het Ctgb en de publicatie van het rapport?

Ik ben vooral erg benieuwd of je de aanvullende informatie over de metabolieten, de conclusies ten aanzien van mogelijke mengseleffecten op het ecosysteem en de duiding van de emissieroute voer – vee – mest – ecosysteem hebt kunnen verwerken.

Alvast heel erg bedankt en goed weekend alvast.

10.2.e

Sr. Beleidsmedewerker gewasbescherming
 Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
 Telefoonnummer: 10.2.e
 e-mail: 10.2.e@minlnv.nl

en het vermelden van

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 5 oktober 2020 09:42

Aan: 10.2.e

Onderwerp: RE: Betreft: afronding weidevogelrapport plus eventuele afstemming

Hoi 10.2.e,

Bedankt, laat het me vooral weten als je tegen knelpunten aanloopt of even de behoefte hebt aan iemand die meeleest en/of meedenkt.

Met groet,

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@wur.nl>

Verzonden: maandag 5 oktober 2020 09:12

Aan: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Betreft: afronding weidevogelrapport plus eventuele afstemming

Hallo 10.2.e

Wat mij betreft wel, maar ik wacht nog op input van onze vrienden van het CTGB. Ze hadden nog detail commentaar waar ze additionele gegevens voor aanleveren. Is allemaal in de details dus als ik dinsdag niets heb, dan ga ik verder zonder deze aanvulling.

Groet,

10.2.e

From: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

Sent: maandag 5 oktober 2020 7:42

To: 10.2.e <10.2.e@wur.nl>

Subject: Betreft: afronding weidevogelrapport plus eventuele afstemming

Beste 10.2.e

Met dit mailtje vraag ik je dringend om deze week het rapport over de weidevogels af te ronden zodat het volgende week wordt gepubliceerd.
Kun je me even laten weten of dit lukt?

Mocht je nog de behoefte hebben aan input kunnen we een afstemmingsmoment inplannen.
Bijvoorbeeld op donderdag of vrijdag.

Alvast erg bedankt.

10.2.e

Sr. Beleidsmedewerker gewasbescherming
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit
Telefoonnummer: 10.2.e
e-mail: 10.2.e [@minlnv.nl](mailto:10.2.e@minlnv.nl)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: 10.2.e
To:
Subject: Milieurisico bestrijdingsmiddelen in mest.docx
Date: maandag 12 oktober 2020 11:18:30
Attachments: [image001.png](#)
[Milieurisico bestrijdingsmiddelen in mest.docx](#)

Beste 10.2.e

Hierbij het gereviewde rapport. Belangrijkste aanpassing is volgens mij de aanbeveling aan het einde van de conclusie. Is verder geen inhoudelijke verandering maar een verduidelijking van zaken die eerder genoemd stonden.

Commentaar Ctgb is of verwerkt (data van 4 stoffen toegevoegd en info uit discussie aan conclusie toegevoegd) of betrof een onbekendheid met het proces (waarom alleen focus op voedsel en geen doorvergiftiging) die 1-op-1 toegelicht is.

Mochten er nog opmerkingen zijn dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment
Wageningen Environmental Research
Team Environmental Risk Assessment
Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

From: 10.2.e
To:
Subject: RE: Milieurisico bestrijdingsmiddelen in mest.docx
Date: maandag 12 oktober 2020 14:35:57
Attachments: [image001.png](#)

Bedankt!

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: maandag 12 oktober 2020 14:35
To: 10.2.e
Subject: RE: Milieurisico bestrijdingsmiddelen in mest.docx

Beste 10.2.e

Ik heb zojuist het helemaal doorgenomen en de inhoud ziet er goed uit; voor wat mij betreft kun je het laten publiceren.

Slechts één opmerking.

Volgens mij klopt volgens mij je laatste zin in de samenvatting niet helemaal:

Hoewel er geen directe aanleiding is om, op basis van de gegevens uit het rapport van 10.2.e te concluderen dat de genoemde 'blinde vlek' t.a.v. blootstellingsroutes leidt tot een afname van de evertrebraten, adviseren wij om de in dit rapport benoemde onduidelijkheden voor met name veterinaire middelen en middelen die voorheen werden veronderstelt geen route naar het milieu te hebben **wetenschappelijke studies** te onderbouwen.

Bedoel je hier 'wetenschappelijk' of 'met wetenschappelijk studies' ?

Lijkt me handig om dit aan te passen – de samenvatting wordt namelijk het meest gelezen.

Alvast bedankt.

Met hartelijke groeten,

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@wur.nl>
Verzonden: maandag 12 oktober 2020 11:18
Aan: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Milieurisico bestrijdingsmiddelen in mest.docx

Beste 10.2.e

Hierbij het gereviewde rapport. Belangrijkste aanpassing is volgens mij de aanbeveling aan het einde van de conclusie. Is verder geen inhoudelijke verandering maar een verduidelijking van zaken die eerder genoemd stonden.

Commentaar Ctgb is of verwerkt (data van 4 stoffen toegevoegd en info uit discussie aan conclusie toegevoegd) of betrof een onbekendheid met het proces (waarom alleen focus op voedsel en geen doorvergiftiging) die 1-op-1 toegelicht is.

Mochten er nog opmerkingen zijn dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Senior scientist Environmental Risk Assessment
Wageningen Environmental Research
Team Environmental Risk Assessment
Postbus 47, 6700 AA, Wageningen

10.2.e

Droevendaalsesteeg 3, 6708 PB, Wageningen

Tel. 10.2.e

www.wur.nl/environmental-research

www.sinderhoeve.org

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.